

KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY
Posudek diplomové práce

Autor: Aneta Moravcová

Studijní obor: Učitelství pro 2. stupeň ZŠ – Český jazyk a literatura / Učitelství pro 2. stupeň ZŠ – Občanská nauka

Název práce (česky/anglicky): Mezigenerační perspektiva ve vybraných dílech Anny Marie Tilschové a Růženy Svobodové

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Alena Zachová, CSc.

Oponent práce: dr hab. Marcin Filipowicz

Hodnoticí kritéria	Hodnocení
Soulad názvu práce s obsahem, cílem, anotací, obsahem a závěrem	3
Teoretická podkladová koncepce, metodika/metodologie, terminologie	3
Schopnost analýzy excerpovaného materiálu/předmětu výzkumu a následné syntézy, interpretace a argumentace	3
Sekundární literatura, tvůrčí aplikace, schopnost kritického komentáře	3
Struktura práce (výstavba textu, adekvátnost použitých stylistických prostředků), dodržení ortografické a gramatické normy, bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací	2
Výsledný průměr	

Pozn.: Pro hodnocení se používá zavedené vysokoškolské klasifikace, tedy: 1–2–3–4. Pokud diplomant obdrží v jednom (nebo více) z kritérií hodnocení 4, pak je celá BP/DP považována za nedostatečnou.

Hodnocení práce – návrh klasifikačního stupně:

Náměty pro obhajobu (formou otázek):

Problematika mezigeneračních proměn ženské identity v románu A. M. Tilschové *Matky a dcery*. Rozbor proveďte prosím s přihlédnutím k dobovému vývoji ženského emancipačního hnutí.

Další poznámky k práci, kritické připomínky:

Název předložené diplomové práce jejímu obsahu odpovídá jenom zčásti. Především se interpretační složka práce na mnoha místech vzdaluje od původně určeného tématu. Interpretační subkapitoly bohužel jenom okrajově řeší otázku mezigeneračních vztahů a rozkladu dobového rodinného řádu. Krom toho je práce na některých místech zatížena zbytečnou faktografií, týkající se života a uměleckého zaměření obou spisovatelek. Autorka ne vždy dokázala rozlišit informace podstatné od těch nepodstatných pro zkoumanou problematiku (např. úvahy o románu *Haldy*, který není předmětem rozboru). Podle mého názoru jsou zátěží i jednotlivé subkapitoly, pojednávající o recepci interpretovaných románů. Tvoří vesměs přehled dílčích názorů jednotlivých badatelů, které se v mnoha případech zkoumané otázky týkají okrajově. Velmi problematické je i vyloučení ze souboru zkoumaných děl Tilschové románu *Matky a dcery*, který je pro zkoumanou problematiku klíčový. Samozřejmě volba zkoumaného materiálu je projevem badatelské svobody, nicméně musí být zdůvodněna. Řádné zdůvodnění ovšem schází, autorka jediné konstatuje, že se předmětným románem ve své práci nebude zabývat.

Teoretická koncepce práce není řádně vyhraněna. Totéž platí o metodologii a používané terminologii. Autorka pracuje spíše intuitivním způsobem, aniž by používala analytické kategorie podložené odbornou literaturou. Ten nedostatek se nejpatrněji projevuje na místech, kde autorka používá takové frázovitě obraty jakožto: pravá láska nebo odlidštění mezilidských vztahů (s.28).

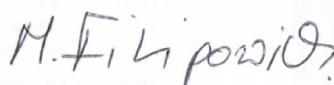
Dalším metodologickým nedostatkem je zaujímání příliš jednoznačných stanovisek autorky v interpretační části. Jejím výrokům by rozhodně neublížila větší míra modalit. Krom toho v úvodu dochází k míchání prvků světa vnější reality s prvky literární fikce. Autorka ne vždy dokáže tyto roviny bezpečně rozlišovat.

Schopnost analýzy a interpretace excerpovaného materiálu je průměrná. Interpretace – následkem nenastolení přesných výzkumných otázek podložených sekundární literaturou – sklouzávají do popisu děje jednotlivých románů. Dovednost analýzy literárního textu je také v některých místech problematická. Autorka například skoro vůbec nepracuje s kategorií vypravěče. Počínaje stránkou 20, neustále míchá pojem vypravěče a autora / autorky: „Tilschová o Fany říká toto:“ (s.20).

Sekundární literatura, která by tvořila teoretickou základnu pro zkoumanou problematiku je velmi omezena. Očekával bych také mnohem větší míru kritičnosti vůči výrokům marxisticky orientovaných badatelů tvorby obou spisovatelek. Jakoby si autorka neuvědomovala ideologickou tendenci citovaných literárněvědných prací, které vznikaly v 50. nebo 70. letech 20. století. Je to velmi zřetelné, když se autorka na stránce 18 zcela vážně pouští do polemiky s výrokem Františka Buriánka z roku 1957 o tom, že Tilschová v románu Fany kritizovala bezcitný a nelidský poměr měšťanské společnosti k služebnictvu. Byla-li si autorka víc vědoma dobového kontextu vzniku takovýchto výroků, domnívám se, že by je ani nepřivolávala.

Přes všechny tyto nedostatky práci doporučuji k obhajobě.

Datum a podpis vedoucího/oponenta práce: 4.8.2015

M. Filipovič